

ŽALMAN SI POSPÍŠIL

"Mezi slepými jednooký králem, ale ani to neplatí pro Zbyňka Žalmana, který se stal předsedou lidové strany, protože se tam v té záplavě průměrnosti našel vůbec nikdo, kdo by svým intelektem znamenal aspoň něco málo. A tak ten to krajský tajemník začal dělat i do vysoké politiky. 30. prosince 1987 otiskl v Lidové demokracii úvodník, který mu jako vždy sesmolil kolektiv pracovníků ze sekretariátu strany a redakce L.D. "Připomeneme si i 20. výročí roku 1968, kdy se reakce pokusila zvrátit náš vývoj zpět. Připomeneme si je s tím, že to byla zásadová politika KSČ, která odrazila všechny pokusy reakce a zajišťovala další úspěšný rozvoj. Připomeneme si je i s tím, že naše společnost nepřipustí, aby se mohly obdobné události opakovat, že nikdo nesmí narušit naši cestu k dalšímu rozvoji socialistického zřízení."

Bilak za to Žalmana pochválí. Je přirozené, že nikdo nebere takové kolaborantské fráze vážně. Nicméně pro představitele nekomunistických stran v Československu je taková "předpo-", řekněme předpojatost už zcela normální. Kdepak, aby se odvážili myslet po svém nebo, probůh, vyjádřit názory svých členů.

SEVERUS

LŽE I KALENDÁRIUM

Kalendárium oficiálních československých kalendářů už sice neuvádí 21. srpen jako "Významný den pomoci spřátelených armád", jak to bylo vytisknuto v letech 1970 a 1971, nicméně některé jeho údaje svědčí o podobných nesmyslech, které se zafixovaly do oficiální propagandy. U 25. února čteme "Vítězství čs. pracujícího lidu - Významný den ČSSR". Takovým dalším "významným dnem ČSSR - terminus technicus - je i 29. srpen - Slovenské národní povstání. 28. říjen má označení, v kterém aby se čert vyznal. Pouze u textu "Den znárodnění" v první řádce se uvádí "významný den". V dalším podtextu "Vyhlášení samostatné státního státu Čechů a Slováků" to je oblíbený termín Husáka/ a "Schválení zákona o čs. federaci" se už o "významném dnu ČSSR" nemluví. Zato 7. listopad - Velká říjnová socialistická revoluce - má dovětek "Významný den ČSSR"! Tedy 28. říjen ne, 7. listopad ano. Našto oficiální terminologie se střeží nazvat události pravým jménem. Místo "vyhlášení samostatné Československé republiky" se prosazuje formulační hybrid "stát Čechů a Slováků"...

Za pozornost stojí i posuzování slovenského a českého povstání. Srpnové slovenské povstání má přívlastek "významný den", kdežto 5. květen nese sice označení "Květnové povstání českého lidu", ale bez doplnku "významný den". Přirozené, že i den 9. května - "státní svátek ČSSR" na rozdíl od 28. října, který nyní státním svátkem už není - je ve vleku dosavadní propagandy. Je to prý "Osvobození naší vlasti Sovětskou armádou" ačkoliv je historickou skutečností, že Československo bylo osvobozeno spojeneckými armádami včetně sovětské, ale i úsilím českých a slovenských bojovníků za svobodu. Z kalendária vymizela výročí presidenta Osvoboditele i presidenta Edvarda Beneše. Zato tam byli umístěni G. Husák, K. Gottwald, A. Zápotocký a L. Svoboda. Na jak dlouho? Dřív tam býval i Antonín Novotný, který však byl z kalendářů odstraněn po roce 1969. Kdy přijde řada i na další výmazy?

SEVERUS

FLORIAN VÍTÁ BOHATÝRA

Miroslav Florian, který se rád vydává za božího prostáčka, nevynechá jedinou příležitost, aby si nezapolitizoval a nezakolaboroval. Se svým rýmovaným výtvozem běží pak honem do hlavních orgánů, neboť nechce připravit národ o duchovní potravu. Je to od něho hezké, že se tak stará. Jak se dalo čekat, otiskl nedávno v Literárním měsíčníku poctu Gorbačovovi. Naivní a kultovní:

"Praha dnes okna otevírá
i srdce plné po okraj
a chlebem vítá bohatýra
z rodu těch, kdo k nám nesli máj."
Nebánsnická fráze pak pokračuje odou:
"Na střídě věků, v strmé práci,
jež dráhu zítřka vytyčí,
přijměte verš, co naburácí,
Michaile Bergejeviči."

Nečyl by to Florian, aby si přitom enazivě nezaveršoval proti Americce:

"Ať magnáti lnou k hvězdným bitvám -
panská zášť Zemi nezničí.
Věříte lidu. A ten lid vám,
Michaile Sergejeviči."

Když byly koncem minulého roku obnoveny staré a krásné fasády v Celetné ulici a na Staroměstském náměstí, přispěchal i Florian a Rudé právo otisklo jeho sonet "Královská cesta". Národní mistr uzavřel svou perlu nesmyslným blábolem:

"V podloubích rozdává František Xaver Brix
hudební onyxy, perleť i krucifixi, /!/
kterými předzásobila ho Bílá hora."

Ale pak rychle svůj výlet do historie zakončí politickou pointou:

"Salmaje bloumají už po letištní hale..."

A já pak s nimi zvolna povedu Tři krále

Celetnou ulicí, jež vtéká do Února."

Ano, Únor s velkým U. Na senilitu by měl mít tento čestapadésátník snad ještě čas. Měl do toho všeho navíc zřymovat i Gottwalda s beranicí popraveného Clementise, aby to dostalo svůj říz.

IGNOTUS

CO CHYSTÁ ČE

Strojopisná "Česká expedice" přichystala na začátku roku 1988 sbírku básní Vladimíra Vokolky "Na hrotu plamene". Sbírkou měla vyjít původně v nakladatelství Práce v roce 1970, avšak za konzolidace byla odmítnuta. /Sbírka je zařazena v řadě poesie "Asyl"/.

Od Jindřicha Chalupského je přepsán rukopis "Neznámý Weiner". Kromě vynikajícího portrétu tohoto českého básníka a publicisty otiskují se tu jako příloha také dopisy Weinerovy z Paříže F. Peroutkovi, E. Bassovi a jiným.

"Svědectví o Františku Křelinovi" se jmenuje další významná práce připravená v ČE. Autorem je Zdeněk Kalista a je to strhující obraz života a tvorby jednoho z předních českých spisovatelů, z jehož díla si například v univerzitní knihovně v Praze nemůžete vypůjčit ani jeden svazek, protože byl vyřazen z katalogů.

Recenze z druhé světové války především o divadelních scénách mladých - např. Větrník aj. - jsou obsahem 2. svazku řady nazvané "Články, statě, reportáže J. Hořce".

P Á D

Padl, však nebylo slyšet pád.

Nervózně bzučí hejna much.

Zůstal tu po něm akorát

ze všeho jenom čmoud a puch.

17.XII.1987

IGNOTUS

L I D S K Ý F A K T O R

Když jim teče do bot,

jsme pro ně faktor - alespoň lidský.

Jinak pro ně neznamenejí nic,

nic víc než nicky.

IGNOTUS